

VAIKUTA KEVÄÄN KUNTAVAALEISSA

Senioreja on tulevana vuosina kunnissa yhä enemmän. Sote-uudistuksen jälkeen hyvinvointialueet/maakunnat järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Kunnille jäävät koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut.

Tasa-arvoiset, turvalliset terveys- ja sosiaalipalvelut tulee turvata koko maassa, myös pitkien välimatkojen takaa. Varallisuus tai asuinpaikka ei saa

ratkaista hoitoon pääsyn nopeutta tai sen laatua. Jokainen ikäihminen ansaitsee ihmisarvoisen hoivan maassamme.

Kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on merkittävä. Tarjoamalla maksuttomia tai kohtuuhintaisia toimitiloja ja palveluja kunnat voivat kannustaa kuntalaisia ja järjestöjä vahvistamaan hyvinvointia ja osallisuutta.

OSJ ON LISTANNUT TEEMOJA, joita kuntavaaleissa kannattaa pitää esillä.

1 Mahdollisuus aktiiviseen arkeen, iästä viisi!

Kaikenlainen liikunta- ja virkistystoiminta ylläpitää ikääntyvän toimintakykyä.

Olennaista on tarjota ikääntyville matalan kynnyksen toimintaa. Toimintakykyä ylläpitävät myös hyvä julkinen liikenne ja esteettömät lähipalvelut. Näin ikääntyvä voi pitää itsestään huolta mahdollisimman pitkään.

Monissa kunnissa on menestyksekkäästi kokeiltu seniorineuvoloita. On tärkeää seurata ja hyvissä ajoin ennakoida ikääntyvien toimintakyvyn muutoksia arjessa selviytymisen kannalta.

Kuntien tulee muistaa eläkeläisjärjestöjen tekemä merkittävä työ yksinäisyyden poistamisessa ja osallisuuden lisäämisessä ja tukea järjestöjä tämän työn toteuttamisessa.

2 Vaihtoehtoiset palvelut ja digitaitojen edistäminen

Kunnan palvelujen digitalisoinnissa on otettava huomioon, etteivät kaikki kuntalaiset voi tai pysty käyttämään sähköisiä palveluita. Suomessa on edelleen lähes 500 000 yli 65-vuotiaasta, jotka eivät käytä tietotekniikkaa. Jotta kukaan ei vastoin omaa tahtoaan jäisi digitaalisten palvelujen hyötyjen ulkopuolelle, on tärkeää, että digitaitoja parannetaan.

Kuntien tehtävänä on edistää ikääntyvien osaamista ja oppimista. Sähköisten palveluiden rinnalle tarvitaan edelleen myös muita tapoja huolehtia omista asioistaan. Erilaisien tietojärjestelmien käyttämiseen tarvitaan opastusta, jotta syntyy uskallus kokeilla sähköisiä palveluita.

3 Ikäyrjinnälle ehdoton ei

Kunnissa pitää olla nollatoleranssi kaikenlaiselle ikäyrjinnälle. Seniorit ovat esimerkiksi merkittävä paikallisten palveluiden käyttäjäjoukko. Ilman seniorikansalaisia moni paikallinen yritys olisi vaikeuksissa.

4 Senioreille sopivien asumisratkaisujen tuottaminen

Ennusteiden mukaan vuonna 2030 yli neljäsosa suomalaisista on yli 65-vuotiaita. Kaikkein vanhimpien määrä kasvaa nopeimmin: yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu seuraavan 20 vuoden aikana. Ikääntyneitä varten tarvitaan sopivia asuntoja ja ikäystävällisiä asuinalueita. Koska asuntokanta muuttuu hitaasti, ennakoiviin toimiin on tarpeen paneutua hyvissä ajoin. Tällä hetkellä esteettömiä asuntoja on maassamme noin 500 000 eli 15 % asuntokannasta. Tämä ei riitä ikääntyvän väestön tarpeisiin. Tarvitaan kokonaan uudenlaisia asumisratkaisuja, jotta kotona asuminen on mahdollista pitkään. Esteettömyys ja asuntojen sijainti pitää ottaa huomioon kaikessa rakentamisessa ja kaavoituksessa. Palveluiden tulee olla saavutettavissa julkisilla liikennevälineillä esteettömästi.

Muistettava on, että kotona asuminen edellyttää myös laadukkaita kotihoidon palveluja. Lisäksi omaishoitajia on tuettava: intervallipaikkoja on oltava riittävästi saatavilla ja lakisäteiset vapaapäivät turvattava.

Monimuotoisia asumisratkaisuja pohdittaessa on olennaista kuunnella ikäihmisen tarpeita ja toiveita. Välimuotoista asumista tulee kehittää, jolloin palveluja voidaan lisätä ikääntyvän tarpeen mukaan. Yksinäisyyttä voidaan ehkäistä yhteisöllisillä asumisratkaisuilla. Kun asunnot ovat muunneltavia toimintakyvyn ja elämäntilanteiden muuttuessa, omassa kodissa voisi asua mahdollisimman pitkään.

5 Vanhusneuvoston asema ja sen tehtävät

Vanhusneuvosto on vanhuspalvelulakiin perustuva kunnan toimikaudekseen asettama toimielin, josta on kehittynyt yksi väylä ikäihmisten äänen välittämiseksi päättäjille. Lain mukaan seniorikansalaisilla on oikeus tulla kuulluksi itseään koskeissa asioissa.

Neuvoston toiminnan lähtökohtana on, että ikääntyvää ihmistä arvostetaan ja että hänen elämäkokemuksensa ja asiantuntemuksensa nähdään yhteiskunnallisena voimavarana.

Vanhusneuvostojen asemaa kunnissa on kehitettävä sekä sujuva yhteistyö maakunnallisten ja kuntien vanhusneuvostojen välillä on varmistettava.